

De hele wereld stapt over op gas

PEET VOGELS

DEN HAAG Leuk hoor en erg nuttig al die zonnepanelen en windmolens, maar aardgas is voorlopig nog de brandstof voor de toekomst. Shell investeert daarom met haar partners 27 miljard euro in een nieuwe vloeibaar gasfabriek in Canada.

Het is de grootste investering ooit in het land, zei de Canadese premier Trudeau. Ook voor Shell, dat zo'n 12 miljard euro voor zijn rekening neemt, is de investering enorm. Maar niet uniek, want de Brits-Nederlandse olie- en gasgigant investeert de laatste jaren forse bedragen in gasproductie. Vooral in vloeibaar aardgas, lng genaamd.

Lng is aan een spectaculaire opmars bezig. Niet vreemd meent Hans van Cleef, sectorbankier voor de energiesector bij ABN Amro: „Gas was altijd een regionaal product, dat via pijpleidingen vervoerd werd. Door het vloeibaar te maken kan het met tankers worden vervoerd en is een wereldwijde markt ontstaan. Het gas kan nu naar plekken worden gebracht waar het niet rendabel is om het via pijpleidingen naar toe te brengen.”

Dat is het geval met Canada. De miljoenen tonnen vloeibaar gemaakt gas zullen van daaruit hun weg vinden naar Azië, met name China, Japan, Zuid-Korea en India. Juist in die landen zit de grootste groei in de vraag naar lng. En de verwachting is dat die vraag flink zal toenemen de komende jaren. Ook Australië en Qatar richten zich nadrukkelijk op de Aziatische markt. Oliemaatschappij BP verwacht de komende decennia een forse groei van lng. Nu is het na olie en aardgas de derde energiebron. Maar het zal olie binnen twintig jaar voorbijstreven is de verwachting.

Dat de groei vooral in Azië zit is gemakkelijk te verklaren. „Japan heeft na de ramp met de kerncentrale in Fukushima besloten te stoppen met kernenergie”, zegt energiedeskundige Cyril Widdershoven. „Die kerncentrales worden nu vervangen door gascentrales.” Daarmee is meteen de belangrijkste toepassing van lng genoemd, elektriciteitsproductie. Zeker in landen als China en India, maar ook de VS en Duitsland,

Shell heeft in 2015 in Rotterdam Waalhaven het eerste LNG-tankstation (Liquefied Natural Gas) voor vrachtwagens in Europa geopend. FOTO ANP ROBIN VAN LONKHUIJSEN

wordt veel stroom geproduceerd met kolencentrales. In China en India leidt dat tot flinke luchtverontreiniging in grote steden. Vandaar dat daar nu wordt overgestapt op gascentrales.

De omslag van kolen naar gas zal de komende jaren versneld doorzetten, verwacht Van Cleef. „Met gas stoot je ook veel minder CO2 uit dan met kolen. Omschakelen naar gas helpt daarom ook om de milieudoelstellingen uit het Parijse klimaatakkoord te halen.” Dat argument gebruikt ook Shell om de overstap van olie naar gas te maken. Volgens het oliebedrijf is gas de schoonste fossiele brandstof en is het daarom noodzakelijk om gas te gebruiken om de milieudoelstellingen te halen. Zeker omdat wind en zon voor-

De omslag van kolen naar gas zet de komende jaren versneld door

lopig geen volwaardig alternatief zijn voor fossiele brandstoffen. De milieubeweging vindt gas maar een overbodige tussenstap en wil het liefst direct van kolen en olie overstappen op hernieuwbare energiebronnen als wind en zonne-energie.

Widdershoven ziet dat niet snel gebeuren. „'s Nachts schijnt de zon niet en het waait ook niet altijd. Er zullen dus altijd energiecentrales nodig blijven om elektriciteit op te

wekken als er geen zon of wind is. En dan zijn gascentrales het beste alternatief.” Dat is ook de reden dat Widdershoven niet zoveel waarde hecht aan de uitspraak dat Nederland van het gas af wil. „De hele wereld gaat aan het gas en wij gaan er van af. Ik denk dat we gas juist hard nodig hebben als we helemaal op elektriciteit overstappen. Dat kan alleen als je voldoende gasgestookte energiecentrales hebt.”

Dat de VS er in slaagt minder CO2 uit te stoten komt door de snelle omschakeling van kolengestookte centrales naar gascentrales. „De VS produceren heel veel schaliegas”, weet Van Cleef. „Dat gas is veel goedkoper dan kolen. Daarom schakelen ze over op gasgestookte elektriciteitsproductie.” De VS produceren

inmiddels zoveel gas dat ze het aan het exporteren zijn. In Texas is daarvoor een grote lng-fabriek gebouwd. Daar gaat ook al het Canadese aardgas heen. Als de Canadese lng-fabriek klaar is, kan Canada het eigen gas gaan exporteren via de eigen faciliteit aan de westkust. Die ligt veel gunstiger ten opzichte van Azië dan de Amerikaanse lng-faciliteit. De verwachting is dat de Canadezen daarmee een geduchte concurrent voor de Amerikanen gaan worden.

Lng is nu vooral de brandstof voor energiecentrales. Mogelijk dat het gas ook een rol gaat spelen bij de mobiliteit. „Er wordt gekeken of vrachtwagens en schepen aangedreven kunnen worden met lng. „Maar die ontwikkeling gaat nog niet zo snel”, aldus Widdershoven. **pagina 14**

ADVERTENTIE

TRAVELIN'

- WINTERJAS HEREN
- ADEMEND
- WINDDICHT
- DIK GEVOERD
- ALL WEATHER
- STORM MANCHETTEN
- IN NAVY EN ANTRACIET

MODEL REYKIR

VAN
~~189⁹⁵~~
VOOR
89⁹⁵

DAGBLAD.TRAVELINOUTDOOR.COM